

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

เนตรนภา ไวทยเลิศศักดิ์. 2549. กลุ่มทุน-ธุรกิจครอบครัวไทยก่อนและหลังวิกฤต 2540. กรุงเทพฯ : แบรินด์เอจนิวส์.

พจน์ วีรศุทธากร. ข้อแตกต่างระหว่างหลักการบัญชีกับกฎหมายภาษีอากร: ประเด็นสำคัญที่ควรรู้ก่อนใช้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 56. *วารสารวิชาชีพบัญชี* 8 (ธันวาคม 2552): 102-121.

วรศักดิ์ ทูมมานนท์. ผลกระทบของการนำนโยบายการบัญชีภาษีเงินได้รอดัดบัญชีมาถือปฏิบัติของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในช่วงปี 2538-2549. *วารสารวิชาชีพบัญชี* 7 (สิงหาคม 2550): 27-47.

ภาษาอังกฤษ

Abarbanell, J. and B. Bushee. 1997. Fundamental analysis, future earnings, and stock prices. *Journal of Accounting Research* 35 (1): 1-24.

Ayers, B., J. Jiang, and S. Laplante. 2009. Taxable income as a performance measure: The effects of tax planning and earnings quality. *Contemporary Accounting Research* 26 (1): 15-54.

Badertscher, B., S. Katz, and S. Rego. 2010. The impact of private equity ownership on corporate tax avoidance. *Working paper, Harvard University* [Online]. Available from : <http://www.hbs.edu/research/pdf/10-004.pdf> [2010, May 12]

Ball, R., A. Robin, and J. Wu. 2003. Incentives versus standards: properties of accounting income in Four East Asian Countries. *Journal of Accounting and Economics* 36 (1-3): 235-270.

Bauman, M., and K. Shaw. 2005. Disclosure of Managers' Forecasts in Interim Financial Statements: A Study of Effective Tax Rate Changes. *The Journal of the American Taxation Association* 27(2): 57-82.

- Beatty, A., and D. Harris. 1999. The effects of taxes, agency costs and information asymmetry on earnings management: A comparison of public and private firms. *Review of Accounting Studies* 4: 299-326.
- Brown, D. 2006. *The persistence and value Relevance of earnings from tax savings*. Doctoral dissertation, Faculty of the Committee on Business Administration The University of Arizona.
- Callihan, D. 1994. Corporate effective tax rates: A synthesis of the literature. *Journal of Accounting Literature* 13: 1-43.
- Chen, S., X. Chen, Q. Cheng, and T. Shevlin. 2010. Are family firms more or less tax aggressive? *Journal of financial Economics* 95 (1): 41-61.
- Chen, L., D. Dhaliwal, and M. Trombley. 2007. The impact of earnings management and tax planning on the information content of earnings. *Working paper, University of Arizona* [Online]. Available from : http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1028808 [2010, May 12]
- Citizens for Tax Justice (CTJ). 1985. *Corporate taxpayers and corporate freeloaders: Four years of continuing, legalized tax avoidance by America's largest corporations, 1981-1984*. Washington, DC: Citizens for Tax Justice.
- Cloyd, C., J. Pratt, and T. Stock. 1996. The use of financial accounting choice to support aggressive tax positions: Public and private firms. *Journal of Accounting Research* 34 (1): 23-43.
- Cloyd, B., L. Mills, and C. Weaver. 2003. Firm valuation effects of the expatriation of U.S. corporations to tax haven countries. *Journal of American Taxation Association* (Supplement): 87-109.
- Collins, J., D. Guenther, and D. Jones. 2001. Valuation implications of changes in firms' effective tax rates. *Financial Accounting and Reporting* [Online]. Available from : <http://aaahq.org/AM2001/sessions/ab281.pdf> [2010, May 12]

- Connelly, J., P. Limpaphayom, and N. Nagarajan. 2008. Form versus substance: The effect of family influence and corporate governance practices on firm value in Thailand. *Working paper* [Online]. Available from : http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1264168 [2010, May 12]
- Dechow, P. and R. Sloan. 1991. Executive incentives and the horizon problem. *Journal of Accounting and Economics* 14: 51-89.
- Derashid, C. and H. Zhang. 2003. Effective tax rates and the “industry policy” hypothesis: evidence from Malaysia. *Journal of International Accounting, Auditing & Taxation* 12: 45-62.
- Desai, M. 2003. The divergence between book income and tax income. *Tax Policy and the Economy* 17: 169 – 208.
- Desai, M. and D. Dharmapala. 2009. Corporate tax avoidance and firm value. *The Review of Economics and Statistics* 19 (3): 537 – 546.
- Dhaliwal, D., C. Gleason, and L. Mills. 2004. Last chance earnings management: Using the tax expense to achieve earnings targets. *Contemporary Accounting Research* 21 (2): 431 – 458.
- Dhaliwal, D., G. Salamon., and E. Smith. 1982. The effect of owner versus management control on the choice of accounting methods. *Journal of Accounting and Economics* 4: 41-53.
- Dyreng, D., M. Hanlon, and E. L. Maydew. 2008. Long-run corporate tax avoidance. *The Accounting Review* 83 (1): 61-82.
- Gleason, C. and L. Mills. 2008. Evidence of differing market responses to beating analysts’ targets through tax expense decreases. *Review of Accounting Studies* 13: 295 – 318.
- Gupta, S. and K. Newberry. 1997. Determinants of the variability in corporate effective tax rates: Evidence from longitudinal data. *Journal of Accounting and Public Policy* 16: 1-34.

- Gupta, S. and L. Mills. 2002. Corporate multistate tax planning: benefits of multiple jurisdictions. *Journal of Accounting and Economics* 33 (1): 117-139.
- Hanlon, M. 2003. What can we infer about a firm's taxable income from its financial statements? *National Tax Journal* (December): 831-864.
- Hanlon, M. and J. Slemrod. 2009. What does tax aggressiveness signal? Evidence from stock price reactions to news about tax shelter involvement. *Journal of Public Economics* 93 (1-2): 126-141.
- Healy, P. and K. Palepu. 1993. The effect of firms' financial disclosure strategies on stock prices. *Accounting Horizons* (March): 1-11.
- Holland, K. 1998. Accounting policy choice: The relationship between corporate tax burden and company size. *Journal of Business Finance and Accounting* 25: 265-288.
- Janssen, B. 2005. Corporate effective tax rates in the Netherlands. *De Economist* 153: 47-66.
- Kim, K. and P. Limpaphayom. 1998. Taxes and firm size in Pacific-Basin emerging economies. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation* 7: 47-63.
- Klassen, K. 1997. The Impact of Inside Ownership Concentration on the Trade-Off between Financial and Tax Reporting. *The Accounting Review* 72(3): 455-474.
- Lev, B. and R. Thiagarajan. 1993. Fundamental information analysis. *Journal of Accounting Research* 31(2): 190-215.
- Livnat, J. and P. Zarowin. 1990. The incremental information content of cash-flow components. *Journal of Accounting and Economics* 13(1): 25-46.
- Liu, X. and S. Cao. 2007. Determinants of corporate effective tax rates: Evidence from listed companies in China. *Chinese Economy* 40(6): 49-67.

- Lua, J. and C. Swenson. 2005. On effective tax rates and firm valuation. *Tax Technology Research* [Online]. Available from : <http://www.taxtechresearch.com/article-effective.html> [2010, May 12]
- Manzon, G. and G. Plesko. 2002. The relation between financial and tax reporting measures of income. *Tax Law Review* 55 (2): 175-214.
- McGuire, S. 2008. Voluntary explanations of effective tax rate decreases. *Working paper, The University of Georgia* [Online]. Available from : https://www.business.utah.edu/humis/docs/organization_962_1203720278.pdf [2010, May 12]
- Mikhail, M. 1999. *Coordination of earnings, regulatory capital and taxes in private and public companies*. Doctoral dissertation, Sloan School of Management Massachusetts Institute of Technology.
- Mills, L., M. Erickson, and E. Maydew. 1998. Investments in tax planning. *Journal of the American Taxation Association* 20 (1): 1-20.
- Mills, L. and K. Newberry. 2001. The influence of tax and non-tax costs on book-tax reporting differences: Public and private firms. *The Journal of the American Taxation Association* 23 (1): 1-19.
- Murphy, K. 2004. Aggressive tax planning: Differentiating those playing the game from those who don't. *Journal of Economic Psychology* 25: 307-329.
- Niehaus, G. 1989. Ownership structure and inventory method choice. *The Accounting Review* 64 (2): 269-284.
- Omer, T., K. Molloy, and D. Ziebart. 1993. An investigation of the firm size-effective tax rate relation in the 1980s. *Journal of Accounting, Auditing and Finance* 8 (2): 167-182.
- Penno, M. and D. Simon. 1986. Accounting choices: public versus private firms. *Journal of Business Finance & Accounting* 13 (4): 561-9.

- Phillips, J. 2003. Corporate tax-planning effectiveness: The role of compensation-based incentives. *The Accounting Review* 78(3): 847-874.
- Porcano, T. 1986. Corporate tax rates: Progressive, proportional or regressive. *Journal of the American Taxation Association* 7(2): 17-31.
- Rego, S. 2003. Tax-avoidance activities of U.S. multinational corporations. *Contemporary Accounting Research* 20: 805-833.
- Riahi-Belkaiou, A. 2004. Relationship between tax compliance internationally and selected determinants of tax morale. *Journal of International Accounting Auditing & Taxation* 13 (2): 135-143.
- Richardson, G. 2006. Determinants of tax evasion: A cross-country investigation. *Journal of International Accounting Auditing & Taxation* 15: 150-169.
- Richardson, G. and R. Lanis. 2007. Determinants of the variability in corporate effective tax rates and tax reform: Evidence from Australia. *Journal of Accounting and Public Policy* 26: 689-704.
- Schmidt, A. 2006. The Persistence, Forecasting, and Valuation Implications of the Tax Change Component of Earnings. *The Accounting Review* 81 (3): 589-616.
- Schneider, F. 2005. Shadow economies around the world: what do we really know? *European Journal of Political Economy* 21 (3): 598 – 642.
- Shackelord, D. and T. Shevlin. 2001. Empirical tax research in accounting. *Journal of Accounting and Economics* 31: 321-387.
- Shevlin, T. 2007. The future of tax research: from an accounting professor's perspective. *The Journal of the American Taxation Association* 29 (2): 87-93.
- Shevlin, T. and S. Porter. 1992. The corporate tax comeback in 1987: some further evidence. *The Journal of the American Tax Association* 14 (1): 58-79.

- Sira Intarakumthornchai. Increasing company value through tax planning. *The Bangkok Post* (25 July 2006).
- Smith, E. 1976. The effect of the separation of ownership from control on accounting policy decisions. *Accounting Review* (October): 707-723.
- Stickney, C. and V. McGee. 1982. Effective corporate tax rates: The effect of size, capital intensity, leverage and other factors. *Journal of Accounting and Public Policy* 1: 23-45.
- Suehiro, A. 2001. Family business gone wrong? Ownership Patterns and corporate performance in Thailand. *Working paper, Asian Development Bank Institute* [Online]. Available from : <http://www.adbi.org/files/2001.05.rp19.family.business.thailand.pdf> [2010, May 12]
- Tang, T. and M. Firth. 2007. Market Perceptions of the Information in Book-Tax Differences: an Empirical Study in China's Capital Markets. *Working paper* [Online]. Available from http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1080359 [2010, May 12]
- Tsakumis, G., A. Curatola, and T. Porcano. 2007. The relation between national cultural dimensions and tax evasion. *Journal of International Accounting, Auditing & Taxation* 16: 131-147.
- Wilkie, P. 1988. Corporate average effective tax rates and inferences about relative tax preferences. *The Journal of the American Taxation Association* 10: 75-88.
- Wilkie, P. and S. Limberg. 1990. The relationship between firm size and effective tax rate: A reconciliation of Zimmerman (1983) and Porcano (1986) *Journal of the American Taxation Association*: 76-91.
- Wiwattanakantang, Y. 2001. Controlling shareholders and corporate value: Evidence from Thailand. *Pacific-Basin Finance Journal* 9: 323-362.
- Zimmerman, J. 1983. Taxes and firm size. *Journal of Accounting and Economics* 5 (2): 119-149.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การคำนวณหาค่าอัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริง (ETR)

งานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนภาษีใช้ ETR เป็นตัวประมาณค่าการวางแผนภาษี ซึ่งมีวิธีการคำนวณหาค่า ETR แตกต่างกัน และแต่ละวิธีต่างมีข้อดีข้อเสียแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยงานวิจัยฉบับนี้ต้องการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนภาษี และความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับมูลค่าของกิจการ ซึ่งความหมายของการวางแผนภาษีสำหรับการศึกษาครั้งนี้เพื่อลดค่าใช้จ่ายภาษี และทำให้กำไรทางบัญชีหลังหักภาษีและกระแสเงินสดเพิ่มขึ้น ซึ่งมีวิธีการคำนวณหาค่า ETR ดังนี้

▪ บริษัทที่ใช้วิธีภาษีเงินได้ค้างจ่าย (Tax Payable Method)

ค่า ETR ของบริษัทที่ใช้วิธีภาษีเงินได้ค้างจ่าย คำนวณจากค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่ปรากฏในงบกำไรขาดทุน หักด้วยกำไรทางบัญชีก่อนหักภาษี เขียนเป็นสมการ ดังนี้

$$ETR = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้}}{\text{กำไรทางบัญชีก่อนหักภาษี}}$$

ค่า ETR ที่คำนวณจากค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ แสดงถึงความแตกต่างทั้งหมด ทั้งความแตกต่างถาวรและความแตกต่างชั่วคราว ระหว่างการรายงานกำไรทางบัญชีกับกำไรทางภาษี กล่าวคือการวางแผนภาษีเพื่อให้การจ่ายภาษีช้าลง เป็นการเลื่อนการเสียภาษีออกไปจ่ายในงวดอนาคต (หรือทำให้การจ่ายภาษีเร็วขึ้น เป็นการเร่งการเสียภาษีในงวดอนาคตให้มากเกิดขึ้นในงวดปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อต้องการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษี หรือก่อนที่สิทธิประโยชน์ทางภาษีจะหมดเวลาลง) เป็นความแตกต่างชั่วคราว รวมทั้งการวางแผนภาษีที่ทำให้กำไรทางภาษีต่ำกว่ากำไรทางบัญชีโดยใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากรายได้ที่ได้รับยกเว้นในทางภาษี และจากรายจ่ายที่หักได้เพิ่มขึ้นในทางภาษี เป็นความแตกต่างถาวร ซึ่งความแตกต่างทั้งหมดมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ จากตัวอย่างการแสดงรายการที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายภาษีในรายงานทางการเงินของบริษัทที่ใช้วิธีภาษีเงินได้ค้างจ่ายข้างท้าย สามารถคำนวณหาค่า ETR ดังนี้

$$ETR = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้}}{\text{กำไรทางบัญชีก่อนหักภาษี}} \quad [\text{เป็นรายการที่ปรากฏในงบกำไรขาดทุน}]$$

$$ETR = 25/100$$

$$= 0.25$$

ตัวอย่างการแสดงรายการที่เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายภาษีในรายงานทางการเงินของบริษัทที่ใช้วิธีภาษีเงินได้ค้างจ่าย

งบดุล		
	งบการเงินรวม	
	2550	2549
สินทรัพย์		
รวมสินทรัพย์		
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
หนี้สินหมุนเวียน		
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	13	10
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
รวมหนี้สิน		
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		

งบกำไรขาดทุน		
	งบการเงินรวม	
	2550	2549
รายได้จากการดำเนินงาน		
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน		
กำไรจากการดำเนินงาน		0
รายได้อื่น		
ค่าใช้จ่ายอื่น		
กำไรก่อนดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้	105	
ดอกเบี้ยจ่าย	5	
ภาษีเงินได้	25	
กำไรสุทธิ	75	

งบกระแสเงินสด		
	งบการเงินรวม	
	2550	2549
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
กำไรสุทธิ		
รายการปรับปรุงกระทบยอดกำไรสุทธิ		
เป็นเงินสดรับ(จ่าย) จากกิจกรรม		
ดำเนินงาน		
การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินดำเนินงาน		
เพิ่มขึ้น(ลดลง)		
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน		
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		
เพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วัน		
ต้นงวด		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วัน		
สิ้นงวด		

ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม

เงินสดจ่ายในระหว่างงวด

ดอกเบี้ยจ่าย

ภาษีเงินได้

22

- ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปี พ.ศ. 2550 = 25 บาทเป็นภาษีครึ่งปีจำนวน 12 บาท และ
ภาษีเงินได้ค้างจ่ายยกไปปี 2551 จำนวน 13 บาท
- เงินสดจ่ายค่าภาษี = ภาษีเงินได้ค้างจ่ายยกมาจากปี 2549 + ภาษีครึ่งปีตามแบบ ภ.ง.ด. 51
= 10 + 12 = 22

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล

การวางแผนภาษีที่ทำให้กำไรทางภาษีลดลง โดยไม่กระทบกับกำไรทางบัญชี

จากหนังสือ “กลยุทธ์การวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล” ของสมเดช โรจน์คุรีเสถียร ได้เสนอขั้นตอน และวิธีการของการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลเกี่ยวกับการวางแผนภาษีรายได้ รายจ่าย การซื้อทรัพย์สิน และสิทธิประโยชน์ทางภาษี ซึ่งจะได้นำรูปแบบของการวางแผนภาษีดังกล่าวมาวิเคราะห์ถึงผลกระทบต่อการลดลงของกำไรทางบัญชีแต่ไม่กระทบต่อการลดลงของกำไรทางบัญชี ซึ่งส่งผลต่อค่าใช้จ่ายภาษีที่ลดลง และกระทบต่อการลดลงของค่า ETR ดังนี้

การวางแผนภาษีเกี่ยวกับรายได้

การรับรู้รายได้ที่ต่างกันระหว่างหลักบัญชีกับหลักภาษี ยกตัวอย่างเช่น การรับรู้รายได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ หลักทางบัญชีสามารถเลือกรับรู้รายได้ได้ 3 วิธีคือ รับรู้เป็นรายได้ทั้งจำนวน รับรู้เป็นรายได้ตามอัตราส่วนของงานที่ทำเสร็จ และรับรู้รายได้ตามเงินค่างวดที่ถึงกำหนดชำระ แต่หลักภาษีให้ใช้เกณฑ์สิทธิ หรือคำนวณรายได้ตามงวดที่ถึงกำหนดชำระตามสัญญา ซึ่งหากหลักภาษีรับรู้รายได้ต่างจากหลักบัญชี จะทำให้มีผลกระทบต่อค่า ETR

ตัวอย่างที่ 1 มูลค่างานที่เสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงิน มีมูลค่าตามบัญชี = 50 บาท รายได้ที่เกี่ยวข้องกับมูลค่างานที่เสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงิน ไม่ได้รวมคำนวณในกำไร/ขาดทุนทางภาษี เนื่องจากกฎหมายกำหนดให้กิจการรับรู้รายได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ตามเงินค่างวดที่ถึงกำหนดชำระ ดังนั้น ฐานภาษีของมูลค่างานที่เสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บเงิน = 0 บาท

$$\text{ผลแตกต่างชั่วคราว} = 50 - 0 = 50 \text{ บาท}$$

ผลแตกต่างดังกล่าวถือเป็นผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี ดังนั้น กิจการจะต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี ซึ่งเป็นจำนวนภาษีเงินได้ที่กิจการจะต้องจ่ายเมื่อค่างวดครบกำหนดชำระ

การวางแผนภาษีรายจ่ายค่าซ่อมแซมให้คงสภาพเดิม

การพิจารณารายจ่ายที่มีลักษณะเป็นค่าซ่อมแซม บำรุงรักษาทรัพย์สินให้คงอยู่ในสภาพเดิมตามหลักทางบัญชีกับหลักภาษีอาจมีความแตกต่างกัน ยกตัวอย่างเช่น การทำสีอาคาร ในทางบัญชีหากพิจารณาว่าเป็นรายจ่ายลงทุน เนื่องจากเป็นการปรับปรุงและทำให้ดีขึ้นจะบันทึกรายจ่ายนี้เป็นสินทรัพย์และหักค่าเสื่อมราคาต่อไป แต่ในทางภาษี หากพิจารณาว่าเป็นการซ่อมแซม จะนำมาหักเป็นรายจ่ายได้ทั้งจำนวนในรอบบัญชีที่เกิดรายการ นอกจากนี้มีรายจ่ายที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน

ได้แก่ รายจ่ายก่อนการดำเนินงาน ซึ่งหลักทางบัญชีจะบันทึกเป็นรายจ่ายก่อนการดำเนินงานรอตัดบัญชี แต่หลักภาษี รายจ่ายดังกล่าวให้นำมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิในรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มดำเนินงาน ดังนั้นความแตกต่างในการพิจารณาลักษณะของรายจ่ายประเภทนี้ จะมีผลกระทบต่อค่า ETR

ตัวอย่างที่ 2 รายการที่รับรู้เป็นสินทรัพย์ เช่น กิจการรับรู้รายจ่ายการทำสื่ออาคารจำนวน 10 บาทเป็นสินทรัพย์ในงบดุล แต่กฎหมายภาษีให้กิจการนำรายจ่ายนั้นมาหักเพื่อคำนวณกำไรทางภาษีในงวดปัจจุบัน ดังนั้นรายจ่ายทางภาษี = 10 บาท แต่รายจ่ายทางบัญชี = 0 บาท (สมมติยังไม่มีการหักค่าเสื่อมราคา)

$$\text{ผลแตกต่างชั่วคราว} = 10 - 0 = 10 \text{ บาท}$$

ผลแตกต่างดังกล่าว ถือเป็นผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี ดังนั้น กิจการจะต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี ซึ่งเป็นจำนวนภาษีเงินได้ที่กิจการจะต้องจ่ายเมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากราคาตามบัญชีของต้นทุนค่าทำสื่ออาคารจากการใช้อาคารนั้น

การวางแผนภาษีจากการเลือกใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษี

สิทธิประโยชน์ทางภาษี ได้แก่ สิทธิประโยชน์จากการได้รับส่งเสริมการลงทุนที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ส่วนแบ่งกำไรของกิจการร่วมค้าที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล เงินปันผลที่ได้รับยกเว้นภาษีทั้งหมดหรือบางส่วน อนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศที่ได้ทำข้อตกลงกันไว้ การวางแผนภาษีโดยเลือกใช้สิทธิประโยชน์ดังกล่าว จะทำให้บริษัทมีกำไรที่ต้องนำไปคำนวณภาษีต่ำกว่ากำไรทางบัญชี และมีผลต่อการลดลงของค่า ETR

การวางแผนภาษีรายจ่ายที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้นจากรายจ่ายที่จ่ายจริง ได้แก่ รายจ่ายที่จ่ายเป็นเงินเพิ่มค่าครองชีพพิเศษให้แก่ลูกจ้าง มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 50 ค่าใช้จ่ายในการปรับเปลี่ยนทรัพย์สินประเภทอุปกรณ์ที่มีผลต่อการประหยัดพลังงาน ให้หักได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 25 และสำหรับรายจ่ายค่าจ้างเพื่อทำการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี รายจ่ายค่าจ้างในการจัดอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการ รายจ่ายค่าจ้างที่จ่ายให้แก่คนพิการที่รับเข้าทำงาน ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมให้แก่ลูกจ้าง ค่าใช้จ่ายที่จ่ายในการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 100 นอกจากนี้หลักภาษีสามารถนำผลขาดทุนทางภาษีมาหักจากกำไรสุทธิได้ไม่เกิน 5 รอบระยะเวลาบัญชี ซึ่งรายจ่ายดังกล่าวทำให้กำไรทางภาษีต่ำกว่ากำไรทางบัญชี และทำให้ค่า ETR ลดลง

ตัวอย่างที่ 3 เงินปันผล มีมูลค่าตามบัญชี 100 บาท ทางบัญชีถือเป็นรายได้ทั้งจำนวน แต่ทางภาษีหากเงินปันผลถือเป็นรายได้ที่ไม่ต้องเสียภาษี เป็นผลแตกต่างถาวรที่ทำให้กำไรทางภาษิลดลง และ

ค่าใช้จ่ายภาษีลดลง โดยไม่กระทบกับกำไรทางบัญชี ทำให้ค่า ETR ลดลง

$$\text{ผลแตกต่างถาวร} \quad 100 - 0 = 100 \quad \text{บาท}$$

การวางแผนภาษีการซื้อทรัพย์สินโดยการเช่าซื้อหรือผ่อนชำระ

การซื้อทรัพย์สิน โดยการเช่าซื้อหรือผ่อนชำระ ตามหลักการทางบัญชีให้บันทึกต้นทุนโดยถือตามราคาเงินสด ส่วนผลต่างของราคาเงินสดกับราคาเช่าซื้อให้ถือเป็นดอกเบี้ยจ่ายทยอยตัดตามงวดที่ถึงกำหนดชำระ แต่หลักทางภาษีให้ถือเอาราคาเช่าซื้อเป็นต้นทุนของทรัพย์สิน โดยคิดค่าเสื่อมราคาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 145) กรณีดังกล่าวหากค่าเสื่อมราคาหักได้ตามหลักภาษีสูงกว่า จะมีผลทำให้ค่า ETR ลดลง

ตัวอย่างที่ 4 บริษัทซื้อเครื่องจักร 600 บาท ชำระเงินค่างวด 200 บาท ส่วนที่เหลือผ่อนชำระ 10 งวด งวดละ 50 บาทรวมจำนวนเงินที่ต้องชำระ 700 บาท

ทางภาษี เครื่องจักรราคา 700 บาทหักค่าเสื่อมราคาปีละ 20% = 140 บาท

ทางบัญชี เครื่องจักรราคา 600 บาท หักค่าเสื่อมราคาปีละ 20% = 120 บาท ค่าดอกเบี้ยจ่าย = 10 บาท
หักค่าใช้จ่ายทางภาษี = 120 + 10 = 130 บาท

$$\text{ผลแตกต่างชั่วคราว} \quad = \quad 140 - 130 \quad = \quad 10 \quad \text{บาท}$$

ผลแตกต่างดังกล่าวถือเป็นผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี ดังนั้น กิจการจะต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี ซึ่งเป็นจำนวนภาษีเงินได้ที่กิจการจะต้องจ่ายเมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากราคาตามบัญชีของเครื่องจักรจากการใช้เครื่องจักรนั้น

การวางแผนภาษีการเลือกวิธีการหักค่าเสื่อมราคา

ในปีที่ซื้อทรัพย์สินหากบริษัทคาดการณ์ว่าจะมีกำไรจากการดำเนินงานสูง การเลือกวิธีการหักค่าเสื่อมราคาจะมีผลทำให้บริษัทลดกำไรที่จะต้องนำไปคำนวณเพื่อเสียภาษีลงได้ กล่าวคือ การหักค่าเสื่อมราคาวิธี “ลดยอดทวีคูณ” หรือวิธี “ผลรวมจำนวนปี” จะมีผลทำให้ค่าเสื่อมราคาในปีแรกๆ ที่ซื้อสูงกว่าวิธีเส้นตรงที่มีอัตราเท่ากันทุกปี ดังนั้นการวางแผนภาษีโดยการเลือกวิธีการหักค่าเสื่อมราคาให้เหมาะสมกับผลประกอบการของบริษัทที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ก็จะทำให้บริษัทได้รับประโยชน์ทางภาษีสูงสุด นอกจากนี้การหักค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินที่หยุดใช้งาน หลักทางบัญชีกำหนดให้หยุดหักค่าเสื่อมราคา แต่หลักภาษียังคงสามารถหักค่าเสื่อมราคาต่อไปได้ วิธีการหักค่าเสื่อมราคาดังกล่าวมีความแตกต่างกันระหว่างหลักเกณฑ์ทางภาษีกับหลักทางบัญชี

การวางแผนภาษีจากการเลือกซื้อทรัพย์สินที่มีสิทธิหักค่าเสื่อมราคาได้มากกว่าปกติ ได้แก่ เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัยและพัฒนา สามารถหักในวันที่ได้มาในอัตราร้อยละ 40 เครื่องบันทึกการเก็บเงิน สามารถหักได้ร้อยละ 100 หรือ ร้อยละ 40 ในรอบบัญชีที่ได้มา

คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์หักค่าเสื่อมราคาได้ภายในเวลา 3 ปี ซึ่งการหักค่าเสื่อมราคาดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของค่า ETR

ตัวอย่างที่ 5 เครื่องจักรราคาทุน 100 บาท ตัดจำหน่ายค่าเสื่อมราคาโดยใช้อัตรา 10% (ปีละ 10 บาท) เมื่อสิ้นปีที่ 1 ค่าเสื่อมราคาทางบัญชี = 10 บาท ค่าเสื่อมราคาทางภาษี = 20 บาท

$$\text{ผลแตกต่างชั่วคราว} = 20 - 10 = 10 \text{ บาท}$$

ผลแตกต่างดังกล่าวถือเป็นผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี ดังนั้น กิจการจะต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี ซึ่งเป็นจำนวนภาษีเงินได้ที่กิจการจะต้องจ่ายเมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากราคาตามบัญชีของเครื่องจักรจากการใช้เครื่องจักรนั้น

สรุป สมมติบริษัทมีกำไรทางบัญชี 1,000 บาทก่อนการบันทึกรายการตามตัวอย่างที่ 1- 5

ตามหลักการบัญชี

กำไรทางบัญชี	1,000	บาท	
<u>บวก</u> รายได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์	50	บาท	(ตัวอย่างที่ 1)
รายได้เงินปันผล	100	บาท	(ตัวอย่างที่ 3)
<u>หัก</u> ต้นทุนค่าทาสีอาคาร	-		(ตัวอย่างที่ 2)
ค่าเสื่อมราคา + ค่าดอกเบี้ยจ่ายเครื่องจักร	(130)	บาท	(ตัวอย่างที่ 4)
ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร	<u>(10)</u>	บาท	(ตัวอย่างที่ 5)
กำไรทางบัญชีก่อนหักภาษี	1,010	บาท	

ตามหลักเกณฑ์ทางภาษี

กำไรทางบัญชี	1,000	บาท	
<u>บวก</u> รายได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์	-	บาท	(ตัวอย่างที่ 1)
รายได้เงินปันผล	-	บาท	(ตัวอย่างที่ 3)
<u>หัก</u> ต้นทุนค่าทาสีอาคาร	(10)	บาท	(ตัวอย่างที่ 2)
ค่าเสื่อมราคา + ค่าดอกเบี้ยจ่ายเครื่องจักร	(140)	บาท	(ตัวอย่างที่ 4)
ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร	<u>(20)</u>	บาท	(ตัวอย่างที่ 5)
กำไรทางบัญชีก่อนหักภาษี	830	บาท	
ค่าใช้จ่ายภาษี (อัตรากำไรร้อยละ 30)	249	บาท	

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น การคำนวณหาค่า ETR} &= \text{ค่าใช้จ่ายภาษี} / \text{กำไรทางบัญชีก่อนหักภาษี} \\ &= 249 / 1010 \\ &= 25\% \end{aligned}$$

การวางแผนภาษีที่ทำให้ทั้งกำไรทางบัญชีและกำไรทางภาษีลดลง

จากบทความเรื่อง “ผ่า...กลยุทธ์ภาษี & ธุรกิจ 453 บริษัทในตลาดหลักทรัพย์” ของอาจารย์อมรศักดิ์ พงศ์พิศุศม์ ได้มีการวิเคราะห์ถึงการวางแผนภาษีที่ทำให้ทั้งกำไรทางบัญชีและกำไรทางภาษีลดลง ดังนี้

การวางแผนภาษีโครงสร้างเงินทุน (Capital Structure)

บทความได้มีการวิเคราะห์งบการเงินปี 2550 ของบริษัทในกลุ่มธุรกิจการเกษตร บริษัทเจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) หรือ CPF จากการเปรียบเทียบงบการเงินปี 2549 กับปี 2550 CPF มีรายได้ใกล้เคียงกันประมาณ 130,000 ล้านบาท แต่มีค่าใช้จ่ายภาษีจากจำนวน 300 ล้านบาท ในปี 2549 ลดลงเหลือจำนวน 50 ล้านบาทในปี 2550 ซึ่งการวิเคราะห์งบการเงินปี 2550 พบว่า CPF มีรายจ่ายค่าดอกเบี้ยจ่าย เพิ่มขึ้น 400 ล้านบาทจากการกู้ยืม ซึ่งเป็นการวางแผนภาษีที่เกี่ยวกับนโยบายการหาแหล่งเงินทุน โดย CPF เลือกวิธีการกู้ยืม แทนการออกหุ้นเพิ่มทุน รายจ่ายค่าดอกเบี้ยจ่ายสามารถนำมาหักจากกำไรทำให้เสียภาษีลดลงได้ แต่เงินปันผลไม่สามารถนำมาหักเป็นรายจ่ายได้ กรณีการหักรายจ่ายค่าดอกเบี้ยจ่ายดังกล่าว เป็นการทำให้ทั้งกำไรทางบัญชีและกำไรทางภาษีลดลง จึงส่งผลต่อค่าใช้จ่ายภาษีที่ลดลงด้วย

ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีตัวตน (Capital Intensity)

บทความได้เปรียบเทียบการเสียภาษีของ CPF กับบริษัท สหอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน) หรือ UPOIC ซึ่งมีรายได้ 657 ล้านบาท มีกำไรสุทธิ 207 ล้านบาท และเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นจำนวนถึง 55 ล้านบาท มากกว่า CPF ที่มีรายได้สูงกว่ามาก เนื่องจากลักษณะการประกอบธุรกิจของ UPOIC มีต้นทุนต่ำ สัมปทานที่ดินที่ใช้ในการปลูกคั้นปาล์มมีระยะเวลา 25 ปี และการลงทุนในอาคารสิ่งปลูกสร้าง หักค่าเสื่อมราคาเป็นเวลา 20 ปี การหักรายจ่ายทยอยหักเป็นระยะเวลานาน จึงทำให้บริษัทมีกำไรสูง และมีภาษีสูงด้วย การหักค่าเสื่อมราคาทางบัญชีกับทางภาษีของบริษัทไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงทำให้กำไรทางบัญชีและกำไรทางภาษีที่มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันสูง และมีค่าใช้จ่ายภาษีสูง

ภาคผนวก ค

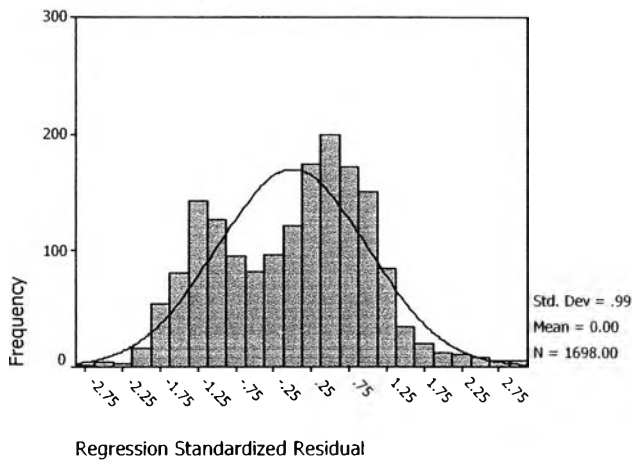
การตรวจสอบเงื่อนไขของการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ

การตรวจสอบเงื่อนไขของการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุของผลกระทบของปัจจัย
โครงสร้างการถือหุ้นที่มีต่อการวางแผนภาษีที่วัดจากค่า ETR ซึ่งเกี่ยวข้องกับค่าความคลาดเคลื่อน
(residual) มี 5 ข้อ ดังนี้

1. ค่าคลาดเคลื่อนต้องมีการแจกแจงแบบปกติ

Histogram

Dependent Variable: ETR

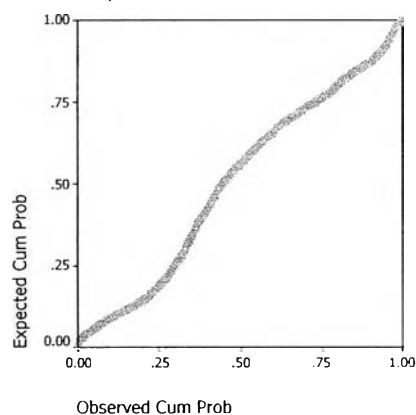

รูปที่ ค.1 : Histogram ของค่าคลาดเคลื่อน

เมื่อพิจารณา Histogram ของค่าคลาดเคลื่อนจะพบว่าค่อนข้างมีความสมมาตร จึงถือได้ว่าการแจกแจงของค่าคลาดเคลื่อนใกล้เคียงแบบปกติมาก

Normal P-P Plot of Regression Standard

Dependent Variable: ETR

รูปที่ ค.2 : Normal Probability Plot ของค่าคลาดเคลื่อน

นอกจากนี้เมื่อพิจารณากราฟ Normal Probability Plot ของข้อมูลจริงที่เกิดขึ้นกับค่าที่คาดไว้จะพบว่า ค่าจริงของข้อมูลที่สุ่มตัวอย่างมาจะอยู่รอบๆ เส้นตรง โดยอยู่เหนือและใต้เส้นตรงเล็กน้อย แต่จุดส่วนใหญ่ก็อยู่ในรูปเส้นตรง ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าความคลาดเคลื่อนมีการแจกแจงที่สมมาตรหรือเป็นแบบปกติ

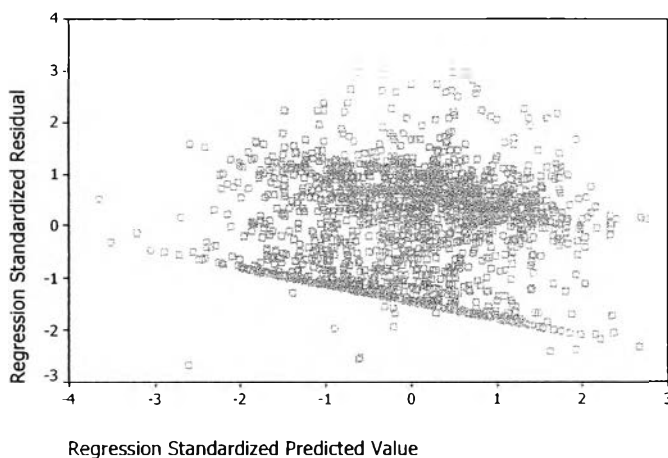
2. ค่าเฉลี่ยของค่าคลาดเคลื่อน = 0

การใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด ในการประมาณค่า β โดยทำให้ผลบวกกำลังสองของความคลาดเคลื่อนมีค่าต่ำสุด จะทำให้ $\sum e_i = 0$ นั่นคือค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อน $= E(e) = \frac{\sum e_i}{n} = \frac{0}{n} = 0$ ดังนั้นเงื่อนไขข้อนี้จึงเป็นจริงเสมอทุกกรณี

3. ค่าแปรปรวนของค่าคลาดเคลื่อนเป็นค่าคงที่ไม่ทราบค่า

Scatterplot

Dependent Variable: ETR

รูปที่ ค.3 : Scatter Plot ของค่าประมาณมาตรฐาน Z_y กับค่าคลาดเคลื่อนมาตรฐาน Z_e

เมื่อพิจารณาแผนภาพการกระจายระหว่างค่า e กับ $\hat{y}$ จะพบว่า e จะกระจายอยู่รอบๆ ศูนย์ หรือมีค่าในช่วงใดช่วงหนึ่งแคบๆ ไม่ว่าจะค่า $\hat{y}$ จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ดังนั้นจึงถือว่าค่าแปรปรวนของค่าคลาดเคลื่อนมีค่าคงที่

4. ค่าคลาดเคลื่อนต้องเป็นอิสระกัน

การทดสอบว่าค่า e_i และ e_j เป็นอิสระกันหรือไม่ จะใช้สถิติทดสอบ Durbin-Watson มีค่าใกล้ 2 คือมีค่าในช่วง 1.5 ถึง 2.5 จะสรุปว่า e_i และ e_j เป็นอิสระกัน และจากการคำนวณพบว่าค่า

Durbin-Watson มีค่า = 1.950 ซึ่งถือว่าใกล้เคียง 2 ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าค่าคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกัน

5. ตัวแปรอิสระทุกตัวต้องเป็นอิสระกัน

ตารางที่ ก.1 ค่า Tolerance และ Variance Inflation Factor ของตัวแปรอิสระ

ตัวแปร	Tolerance	VIF
FAM	0.687	1.455
FOR	0.781	1.281
GOV	0.679	1.473
SIZE	0.719	1.392
LEV	0.876	1.141
CAP	0.647	1.546
ROA	0.899	1.113
IND1	0.484	2.064
IND2	0.504	1.983
IND3	0.375	2.664
IND4	0.381	2.625
IND5	0.372	2.686
IND6	0.548	1.824
IND7	0.332	3.012
Y'04	0.578	1.731
Y'05	0.571	1.751
Y'06	0.575	1.738
Y'07	0.579	1.728

การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระจะพิจารณาจากค่าสถิติ Variance Inflation Factor และค่า Tolerance โดยถ้าค่า VIF มีค่ามาก และค่า Tolerance มีค่าใกล้ศูนย์ แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่นๆ มาก นั่นคือ จะทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity ซึ่งเป็นการขัดแย้งกับเงื่อนไขของการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ และเมื่อพิจารณาค่า VIF ที่คำนวณได้จะพบว่า ค่า VIF ของตัวแปรทุกตัวมีค่าต่ำกว่า 10 และอยู่ในระดับที่ต่ำมาก ส่วนค่า Tolerance ของตัวแปรทุกตัวมีค่าเข้าใกล้ 1 ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันหรือเป็นอิสระต่อกันนั่นเอง

ตารางที่ 1 งานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของบริษัทที่มีผลกระทบต่อค่า ETR

ผู้ทำการวิจัย	ชื่องานวิจัย	การวัดค่า ETR	ผลการวิจัย
Stickney และ McGee (1982)	Effective corporate tax rates: The effect of size, capital intensity, leverage and other factors	$ETR = \text{Income Taxes Payable} / (\text{Pretax Book Income} - (\text{Deferred Tax Expense} / \text{Statutory Tax Rate}))$	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัทที่มีค่า ETR ต่ำ มีอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์สูง ระดับการลงทุนในสินทรัพย์สูงและอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร - ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดและการดำเนินงานในต่างประเทศ กับค่า ETR
Zimmerman (1983)	Taxes and firm size	$ETR = (\text{tax expenses} - \text{deferred tax expenses}) / \text{CFO}$	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัทขนาดใหญ่มีค่า ETR สูง สอดคล้องกับ Political Cost Hypothesis
Citizens for Tax Justice. (1984)	Corporate income taxes in Reagan years	$ETR = \text{Current income tax expense} / \text{Pre-tax book income}$	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัทขนาดใหญ่ส่วนมากไม่มีการเสียภาษีหรือเสียภาษีในอัตราที่ต่ำมาก ไม่สอดคล้องกับผลการดำเนินงานของบริษัท
Citizens for Tax Justice. (1985)	Corporate taxpayers & corporate freeloaders		
Citizens for Tax Justice. (1986)	130 reasons why we need tax reform.		
Gupta และ Newberry (1997)	Determinants of the variability in corporate effective tax rate: Evidence from longitudinal data.	$ETR1 = \text{Current income tax expense} / \text{EBIT}$ $ETR2 = \text{Current income tax expense} / \text{CFO}$	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัทกับค่า ETR - ETR มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับอัตราหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม และระดับการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีตัวตน - บริษัทที่มีการลงทุนในสินค้ำคงเหลือสูง มีค่า ETR สูง - ผลประกอบการของบริษัท (ROA) แปรผันทางตรงกับ ETR

ผู้ทำการวิจัย	ชื่องานวิจัย	การวัดค่า ETR	ผลการวิจัย
Kim และ Limpaphayom (1998)	Taxes and firm size in Pacific-Basin emerging economies	$ETR1 = \text{Income Tax} / \text{Operating Income}$ $ETR2 = \text{Current Income Tax} / (\text{Pretax Book Income} + \text{Extraordinary Items})$	- ประเทศไต้หวัน เกาหลี มาเลเซีย และไทยพบว่าบริษัท ขนาดใหญ่มีค่า ETR ต่ำ แต่ฮ่องกง บริษัทขนาดใหญ่มีค่า ETR สูง
Derashid และ Zhang (2003)	Effective tax rates and the “industrial policy” hypothesis: evidence from Malaysia	$ETR1 = (\text{tax expenses} - \text{deferred tax expenses}) / \text{CFO}$ $ETR2 = (\text{tax expenses} - \text{deferred tax expenses}) / \text{EBIT}$ $ETR3 = (\text{tax expenses}) / \text{EBIT}$ $ETR4 = (\text{tax expenses}) / (\text{pre-tax profit} - (\text{deferred tax expenses} / \text{statutory tax rate}))$ $ETR5 = (\text{tax expenses} - \text{deferred tax expenses}) / (\text{pre-tax profit} - (\text{changes in deferred tax} / \text{statutory tax rate}))$	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัทขนาดใหญ่มีค่า ETR ต่ำ - บริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตและโรงแรมมีค่า ETR ต่ำกว่าอุตสาหกรรมอื่น - พบความสัมพันธ์ในเชิงลบระหว่างค่า ETR กับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม สัดส่วนการลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และค่า ROA - บริษัทที่มีอัตราการเติบโตสูง วัดจากอัตราส่วนมูลค่าตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีมีค่า ETR สูง
Janssen (2005)	Corporate effective tax rates in the Netherlands	$ETR1 = (\text{tax expense} - (\text{deferred tax provision}_t - \text{deferred tax provision}_{t-1})) / \text{EBIT}$ $ETR2 = (\text{tax expense} - (\text{deferred tax provision}_t - \text{deferred tax provision}_{t-1})) / (\text{cash flow} - (\text{EBIT} - \text{EBI}))$	<ul style="list-style-type: none"> - ETR มีความสัมพันธ์กับระดับการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีตัวตนในเชิงลบ แต่มีความสัมพันธ์กับค่าอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมในเชิงบวก - คุณลักษณะของบริษัทที่นำมาศึกษาในงานวิจัยนี้อธิบายความแตกต่างของค่า ETR ได้เพียงเล็กน้อย

ผู้ทำการวิจัย	ชื่องานวิจัย	การวัดค่า ETR	ผลการวิจัย
Richardson และ Lanis (2007)	Determinants of the variability in corporate effective tax rates and tax reform: Evidence from Australia	$ETR1 = \text{income tax expense} / \text{book income}$ $ETR2 = \text{income tax expense} / \text{CFO}$	<ul style="list-style-type: none"> - ETR มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับขนาดของบริษัท อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีตัวตน และ R&D - ETR มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับสัดส่วนการลงทุนในสินค้า
Liu และ Cao (2007)	Determinants of corporate effective tax rates: Evidence from listed companies in China	$ETR = (\text{tax expense} - \text{deferred tax provision}) / \text{EBIT}$	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างค่า ETR กับขนาดของบริษัท และระดับการลงทุนในสินทรัพย์ - ETR มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม และการจ้างแรงงาน - ETR มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับความสามารถในการทำกำไรและเปอร์เซ็นต์การถือหุ้นของรัฐบาล
Dyreng และคณะ (2008)	Long-run corporate tax avoidance	$\text{CASH ETR} = \frac{\sum \text{Cash Tax Paid}}{\sum (\text{Pretax Income} - \text{Special Items})}$	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัทที่มี CASH ETR ต่ำ เป็นบริษัทขนาดใหญ่ MVE สูง มี Earnings-to-Price และ ROA ต่ำ มี LEV และค่า R&D สูง แต่ค่าโฆษณาต่ำ

ตารางที่ 2 ทิศทางผลกระทบของปัจจัยโครงสร้างการถือหุ้นที่มีต่อการวางแผนภาษีที่วัดจากค่า ETR, TAX/CFO และ TAX/ASSET

โครงสร้างการถือหุ้น	ชื่อตัวแปร	ตัววัด	ความสัมพันธ์ที่คาดไว้		
			ETR	TAX/CFO	TAX/ASSET
1. บริษัทที่มีผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจในการควบคุม	CON	เป็นบริษัทที่มีผู้ถือหุ้นอย่างน้อย 1 คนถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 25 โดยใช้ตัวแปรเทียม (1= บริษัทที่มีผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุม และ 0 = บริษัทที่มีการกระจายการถือหุ้น)	-	-	-
2. บริษัทครอบครัว	FAM	เป็นบริษัทครอบครัว โดยใช้ตัวแปรเทียม (1= บริษัทครอบครัวและ 0 = บริษัทอื่น)	+/-	-	-
3. บริษัทต่างชาติ	FOR	เป็นบริษัทต่างชาติ โดยใช้ตัวแปรเทียม (1= บริษัทต่างชาติและ 0 = บริษัทอื่น)	-	+	+
4. บริษัทรัฐบาล	GOV	เป็นบริษัทรัฐบาล โดยใช้ตัวแปรเทียม (1= บริษัทรัฐบาลและ 0 = บริษัทอื่น)	+	+	+

ตารางที่ 3 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

รายการ	จำนวนตัวอย่าง
จำนวนบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	
- 2546	412
- 2547	429
- 2548	431
- 2549	433
- 2550	433
จำนวนกลุ่มตัวอย่างเบื้องต้น	2,138
หัก บริษัทที่มีกำไรทางบัญชีก่อนหักภาษีเป็นค่าติดลบ	(319)
ตัวอย่างที่มีความผิดปกติ (Outliers) ⁺⁺	(121)
จำนวนตัวอย่างขั้นสุดท้าย	1,698

⁺⁺ ตัวอย่างที่มีความผิดปกติพิจารณาจากค่าที่ไม่ได้อยู่ในช่วง ± 3 Standard Deviation

ตารางที่ 4 ลักษณะโครงสร้างการถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด	1698	100%
บริษัทที่มีผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจในการควบคุม	1273	74.97%
- บริษัทครอบครัว	1031	60.72%
- บริษัทต่างประเทศ	161	9.48%
- บริษัทรัฐบาล	81	4.77%
บริษัทที่มีการกระจายการถือหุ้น	425	25.03%

ตารางที่ 5 สรุปข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรควบคุม และทิศทางของความสัมพันธ์กับการวางแผนภาษี

ตัวแปร	ชื่อตัวแปร	ตัววัด	ความสัมพันธ์ที่คาดไว้		
			ETR	TAX/CFO	TAX/ASSET
ตัวแปรควบคุม					
1. ขนาดของบริษัท	SIZE	Natural Logarithm ของสินทรัพย์รวม	+, -	+, -	+, -
2. โครงสร้างเงินทุน	LEV	หนี้สินรวม/สินทรัพย์รวม	+, -	-	-
3. ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีตัวตน	CAP	สินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์/สินทรัพย์รวม	-	-	-
4. ความสามารถในการทำกำไร	ROA	กำไรทางบัญชีก่อนหักภาษี/สินทรัพย์รวม	+, -	+, -	+, -
5. กลุ่มอุตสาหกรรม	IND	ตัวแปรเทียมตามกลุ่มอุตสาหกรรมทั้ง 8 อุตสาหกรรม	+, -	+, -	+, -

ตารางที่ 6 ค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปร

ตัวแปร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่ามัธยฐาน	เปอร์เซ็นต์ ไทล์ที่ 25	เปอร์เซ็นต์ ไทล์ที่ 75	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าความเบ้	ค่าความโด่ง
Tobin'q	1698	1.092	0.991	0.772	1.280	0.029	3.976	0.532	1.665	4.508
ETR	1698	0.180	0.213	0.043	0.276	-0.259	0.575	0.130	-0.018	-0.762
TAX/CFO	1698	0.170	0.147	0.029	0.245	-0.094	0.998	0.174	1.809	4.679
TAX/ASSET	1698	0.017	0.012	0.002	0.026	-0.009	0.151	0.019	1.779	5.530
CON	1698	0.75	1	0	1	0	1	0.43	-1.154	-6.69
FAM	1698	0.61	1	0	1	0	1	0.49	-4.39	-1.809
FOR	1698	0.095	0	0	0	0	1	0.29	2.769	5.672
GOV	1698	0.048	0	0	0	0	1	0.21	4.248	16.064
SIZE	1698	15.176	14.837	14.106	15.921	11.712	21.189	1.560	1.184	1.772
LEV	1698	0.244	0.212	0.028	0.399	0.000	1.410	0.221	0.832	0.641
CAP	1698	0.359	0.350	0.137	0.552	0.000	0.943	0.247	0.266	-0.975
ROA	1698	0.090	0.070	0.037	0.118	-0.052	0.866	0.087	3.433	20.027

โดยที่

- Tobin'q = มูลค่าของกิจการ คำนวณจากมูลค่าตลาดของหลักทรัพย์บวกมูลค่าทางบัญชีของหนี้สินต่อมูลค่าทางบัญชีของสินทรัพย์รวม
- ETR = อัตราภาษีที่แท้จริง เป็นตัววัดค่าภาษี คำนวณจากภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกำไรทางบัญชีก่อนหักภาษี
- TAX/CFO = อัตราส่วนค่าใช้จ่ายภาษีต่อกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน
- TAX/ASSET = อัตราส่วนค่าใช้จ่ายภาษีต่อสินทรัพย์รวม
- CON = โครงสร้างการถือหุ้นที่มีผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุม (วัดจากมีผู้ถือหุ้นคนใดคนหนึ่งมีเปอร์เซ็นต์การถือหุ้นอย่างน้อยร้อยละ 25)

FAM	= บริษัทครอบครัว(วัดจากตัวแปรเทียม1 = บริษัทครอบครัว และ 0 = บริษัทอื่น)
FOR	= บริษัทต่างประเทศ(วัดจากตัวแปรเทียม1 = บริษัทต่างประเทศ และ 0 = บริษัทอื่น)
GOV	= บริษัทรัฐบาล(วัดจากตัวแปรเทียม1 = บริษัทรัฐบาล และ 0 = บริษัทอื่น)
SIZE	= ขนาดของบริษัท คำนวณจาก Natural Logarithm ของสินทรัพย์รวม
LEV	= โครงสร้างเงินทุน คำนวณจากหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม
CAP	= ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีตัวตน คำนวณจากสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ต่อสินทรัพย์รวม
ROA	= กำไรก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวม

ตารางที่ 7.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการวางแผนภาษี ระหว่างบริษัทที่มีผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุม กับบริษัทที่มีการกระจายการถือหุ้น

โครงสร้างการถือหุ้น	จำนวนตัวอย่าง	ETR		ค่าสถิติ t	TAX/CFO		ค่าสถิติ t	TAX/ASSET		ค่าสถิติ t
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
บริษัทที่มีผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุม	1,273	0.179	0.132	-0.576	0.164	0.168	-1.897*	0.018	0.020	2.192**
บริษัทที่มีการกระจายการถือหุ้น	425	0.183	0.126		0.186	0.188		0.016	0.016	

ตารางที่ 7.2 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการวางแผนภาษี จำแนกตามประเภทของผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุม

ประเภทของผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุม	จำนวนตัวอย่าง	ETR		F-test	TAX/CFO		F-test	TAX/ASSET		F-test
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
บริษัทครอบครัว	1,031	0.175	0.132	2.262	0.162	0.171	0.655	0.017	0.002	7.338***
บริษัทต่างประเทศ	161	0.196	0.120		0.174	0.160		0.019	0.002	
บริษัทรัฐบาล	81	0.192	0.144		0.182	0.144		0.025	0.025	

*** = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 (2 ทาง)

** = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 (2 ทาง)

* = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.10 (2 ทาง)

ตารางที่ 7.3 การทดสอบว่าผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมประเภทใดมีค่า TAX/ASSET แตกต่างกัน โดยใช้การทดสอบ Post Hoc

	กลุ่มควบคุม	กลุ่มเปรียบเทียบ	ความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า p- Value
ค่า Scheffe	บริษัทครอบครัว	บริษัทต่างประเทศ	-0.002	0.002	0.399
		บริษัทรัฐบาล	-0.008***	0.002	0.001
	บริษัทรัฐบาล	บริษัทต่างประเทศ	0.006*	0.003	0.076
ค่า LSD	บริษัทครอบครัว	บริษัทต่างประเทศ	-0.002	0.002	0.176
		บริษัทรัฐบาล	-0.008***	0.002	0.000
	บริษัทรัฐบาล	บริษัทต่างประเทศ	0.006**	0.003	0.023

*** = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 (2 หาง)

** = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 (2 หาง)

* = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.10 (2 หาง)

ตารางที่ 8 ค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปร (Correlation Matrix)

Pearson Spearman's rho	Tobin's q	ETR	TAX/CFO	TAX/ASSET	CON	FAM	FOR	GOV	SIZE	LEV	CAP	ROA
Tobin's q		0.006	0.056**	0.131***	0.001	-0.013	0.019	0.004	0.054**	-0.042	0.014	0.103***
ETR	0.035		0.584***	0.607***	-0.014	-0.046	0.041	0.022	-0.070***	-0.109***	-0.109***	-0.097***
TAX/CFO	0.121***	0.751***		0.527***	-0.052	-0.058**	0.008	0.016	-0.095***	-0.182***	-0.117***	0.076***
TAX/ASSET	0.154***	0.752***	0.806***		0.049**	-0.020	0.034	0.097***	-0.048	-0.221***	-0.009	0.345***
CON	-0.009	-0.016	-0.064**	0.009		0.718***	0.187***	0.129***	-0.024	-0.025	0.095***	0.066***
FAM	-0.059**	-0.052**	-0.091***	-0.042	0.718***		-0.402***	-0.278***	-0.236***	0.003	0.108***	0.101***
FOR	0.036	0.042	0.024	0.061**	0.187***	-0.402***		-0.072***	0.044	-0.066***	-0.055**	-0.039
GOV	0.068***	0.029	0.046	0.031	0.129***	-0.278***	-0.072***		0.431***	0.034	0.020	-0.045
SIZE	0.224***	-0.047	-0.063**	-0.053**	-0.004	-0.184***	0.088***	0.294***		0.166***	-0.035	-0.095***
LEV	0.018	-0.101***	-0.226***	-0.227***	-0.030	0.009	-0.094***	0.048**	0.240***		0.092***	-0.156***
CAP	0.046	-0.111***	-0.074***	-0.023	0.103***	0.120***	-0.058**	0.014	-0.023	0.127***		0.079***
ROA	0.211***	-0.038	0.217***	0.409***	0.071***	0.079***	0.006	-0.046	-0.058**	-0.214***	0.129***	

*** = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 (2 ทาง)

** = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 (2 ทาง)

โดยที่

Tobin's q = มูลค่าของกิจการ คำนวณจากมูลค่าตลาดของหลักทรัพย์บวกมูลค่าทางบัญชีของหนี้สิน ต่อมูลค่าทางบัญชีของสินทรัพย์รวม

ETR = อัตราภาษีที่แท้จริง คำนวณจากภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกำไรทางบัญชีก่อนหักภาษี

TAX/CFO = อัตราส่วนค่าใช้จ่ายภาษีต่อกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

TAX/ASSET = อัตราส่วนค่าใช้จ่ายภาษีต่อสินทรัพย์รวม

CON = โครงสร้างการถือหุ้นที่มีผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุม (วัดจากมีผู้ถือหุ้นอย่างน้อย 1 คนมีเปอร์เซ็นต์การถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 25)

FAM = บริษัทครอบครัว (วัดจากตัวแปรเทียม 1 = บริษัทครอบครัว และ 0 = บริษัทอื่น)

FOR	= บริษัทต่างประเทศ(วัดจากตัวแปรเทียม 1 = บริษัทต่างประเทศ และ 0 = บริษัทอื่น)
GOV	= บริษัทรัฐบาล(วัดจากตัวแปรเทียม 1 = บริษัทรัฐบาล และ 0 = บริษัทอื่น)
SIZE	= ขนาดของบริษัท คำนวณจาก Natural Logarithm ของสินทรัพย์รวม
LEV	= โครงสร้างเงินทุน คำนวณจากหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม
CAP	= ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีตัวตน คำนวณจากสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ต่อสินทรัพย์รวม
ROA	= กำไรก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวม

ตารางที่ 9 ผลกระทบของปัจจัยโครงสร้างการถือหุ้นที่มีต่อการวางแผนภาษี

$$TAX_{it} = \beta_0 + \beta_1 OWN_{it} + \beta_2 SIZE_{it} + \beta_3 LEV_{it} + \beta_4 CAP_{it} + \beta_5 ROA_{it} + \sum_{k=1}^7 \beta_k IND_k + \sum_{t=1}^4 \beta_t YEAR_t + \varepsilon_{it}$$

ตัวแปร	ตัวแปรตาม = ETR					ตัวแปรตาม = TAX/CFO					ตัวแปรตาม = TAX/ASSET				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Intercept	0.316 (9.068)***	0.331 (9.261)***	0.317 (9.181)***	0.349 (9.510)***	0.355 (9.471)***	0.316 (5.915)***	0.343 (6.238)***	0.301 (5.687)***	0.352 (6.223)***	0.383 (6.636)***	0.014 (2.906)***	0.017 (3.533)***	0.015 (3.069)***	0.023 (4.531)***	0.024 (4.617)***
CON	0.005 (0.200)					-0.055 (-1.981)**					0.022 (0.946)				
FAM		-0.038 (-1.504)			-0.016 (-0.589)		-0.079 (-2.750)***			-0.084 (-2.582)***		-0.051 (-2.128)**			-0.013 (-0.483)
FOR			0.025 (1.070)		0.026 (0.979)			-0.004 (-0.148)		-0.032 (-1.035)			0.040 (1.777)*		0.048 (1.904)*
GOV				0.069 (2.532)**	0.069 (2.467)**				0.081 (2.520)**	0.061 (1.852)*				0.123 (4.721)***	0.127 (4.730)***
SIZE	-0.086 (-3.392)***	-0.092 (-3.586)***	-0.087 (-3.437)***	-0.111 (-4.093)***	-0.115 (-4.224)***	-0.064 (-2.153)**	-0.080 (-2.671)***	-0.066 (-2.224)**	-0.097 (-3.036)***	-0.102 (-3.173)***	0.006 (0.243)	-0.002 (-0.086)	0.004 (0.177)	-0.040 (-1.518)	-0.046 (-1.753)*
LEV	-0.077 (-3.135)***	-0.076 (-3.067)***	-0.076 (-3.054)***	-0.074 (-2.997)***	-0.071 (-2.874)***	-0.142 (-4.864)***	-0.134 (-4.584)***	-0.139 (-4.725)***	-0.132 (-4.519)***	-0.133 (-4.509)***	-0.166 (-7.004)***	-0.164 (-6.916)***	-0.163 (-6.888)***	-0.160 (-6.773)***	-0.155 (-6.578)***
CAP	-0.108 (-3.726)***	-0.108 (-3.726)***	-0.107 (-3.719)***	-0.109 (-3.765)***	-0.108 (-3.755)***	-0.150 (-4.437)***	-0.152 (-4.504)***	-0.150 (-4.455)***	-0.154 (-4.573)***	-0.154 (-4.577)***	-0.101 (-3.644)***	-0.101 (-3.647)***	-0.101 (-3.633)***	-0.103 (-3.725)***	-0.102 (-3.716)***
ROA	-0.100 (-4.094)***	-0.098 (-3.986)***	-0.099 (-4.054)***	-0.098 (-4.018)***	-0.096 (-3.932)***	0.049 (1.746)*	0.053 (1.886)*	0.046 (1.651)*	0.048 (1.732)*	0.053 (1.894)*	0.306 (13.042)***	0.309 (13.186)***	0.308 (13.131)***	0.309 (13.279)***	0.312 (13.375)***
IND 1	-0.133 (-3.989)***	-0.131 (-3.930)***	-0.131 (-3.935)***	-0.134 (-4.040)***	-0.132 (-3.961)***	-0.049 (-1.232)	-0.047 (-1.169)	-0.050 (-1.250)	-0.053 (-1.322)	-0.051 (-1.284)	-0.054 (-1.700)*	-0.051 (-1.600)	-0.051 (-1.600)	-0.057 (-1.775)*	-0.053 (-1.658)*

ตัวแปร	ตัวแปรตาม = ETR					ตัวแปรตาม = TAX/CFO					ตัวแปรตาม = TAX/ASSET				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
IND 2	-0.080	-0.083	-0.080	-0.084	-0.084	0.012	0.010	0.017	0.013	0.005	-0.041	-0.045	-0.041	-0.048	-0.047
	(-2.457)**	(-2.540)**	(-2.449)**	(-2.567)***	(-2.574)***	(0.290)	(0.257)	(0.423)	(0.315)	(0.124)	(-1.299)	(-1.449)	(-1.313)	(-1.526)	(-1.515)
IND 3	0.005	-0.006	0.003	-0.004	-0.010	-0.028	-0.034	-0.012	-0.020	-0.042	-0.083	-0.102	-0.089	-0.103	-0.108
	(0.134)	(-0.159)	(0.081)	(-0.114)	(-0.256)	(-0.632)	(-0.780)	(-0.280)	(-0.462)	(-0.966)	(-2.317)**	(-2.823)***	(-2.508)**	(-2.907)***	(-3.009)***
IND 4	-0.048	-0.051	-0.050	-0.055	-0.058	0.037	0.030	0.039	0.031	0.027	0.000	-0.004	-0.003	-0.011	-0.016
	(-1.284)	(-1.366)	(-1.331)	(-1.455)	(-1.539)	(0.839)	(0.686)	(0.873)	(0.712)	(0.607)	(0.003)	(-0.114)	(-0.078)	(-0.310)	(-0.446)
IND 5	-0.077	-0.080	-0.076	-0.078	-0.078	0.079	0.080	0.085	0.084	0.078	-0.037	-0.043	-0.037	-0.040	-0.038
	(-2.034)**	(-2.118)**	(-2.013)**	(-2.070)**	(-2.053)**	(1.875)*	(1.903)*	(2.006)**	(2.001)**	(1.838)*	(-1.011)	(-1.179)	(-1.016)	(-1.112)	(-1.056)
IND 6	-0.043	-0.049	-0.042	-0.065	-0.067	0.032	0.021	0.036	0.007	-0.003	0.081	0.071	0.082	0.041	0.040
	(-1.428)	(-1.631)	(-1.398)	(-2.087)**	(-2.127)**	(0.903)	(0.592)	(1.005)	(0.193)	(-0.093)	(2.812)***	(2.457)**	(2.840)***	(1.370)	(1.333)
IND 7	0.100	0.097	0.101	0.093	0.094	0.139	0.138	0.144	0.136	0.129	0.097	0.093	0.098	0.085	0.086
	(2.476)**	(2.425)**	(2.504)**	(2.315)**	(2.326)**	(2.824)***	(2.817)***	(2.915)***	(2.765)***	(2.622)***	(2.546)**	(2.440)**	(2.570)***	(2.228)**	(2.261)**
YEAR'04	0.068	0.069	0.069	0.067	0.068	0.062	0.062	0.061	0.061	0.062	0.040	0.041	0.041	0.039	0.040
	(2.221)**	(2.248)**	(2.245)**	(2.209)**	(2.243)**	(1.775)*	(1.782)*	(1.750)*	(1.763)*	(1.798)*	(1.360)	(1.399)	(1.407)	(1.334)	(1.393)
YEAR'05	0.104	0.105	0.105	0.104	0.105	0.049	0.049	0.048	0.048	0.049	0.048	0.050	0.050	0.048	0.050
	(3.390)***	(3.432)***	(3.411)***	(3.395)***	(3.428)***	(1.390)	(1.390)	(1.360)	(1.366)	(1.405)	(1.645)	(1.707)*	(1.691)*	(1.646)	(1.698)*
YEAR'06	0.110	0.111	0.111	0.111	0.112	0.068	0.070	0.067	0.068	0.070	0.067	0.068	0.068	0.069	0.070
	(3.601)***	(3.640)***	(3.624)***	(3.645)***	(3.680)***	(1.940)*	(1.982)**	(1.902)*	(1.935)*	(1.996)**	(2.272)**	(2.331)**	(2.318)**	(2.355)**	(2.418)**
YEAR'07	0.143	0.145	0.144	0.145	0.147	-0.003	-0.001	-0.004	-0.003	-0.001	0.072	0.075	0.074	0.076	0.079
	(4.698)***	(4.755)***	(4.730)***	(4.770)***	(4.821)***	(-0.095)	(-0.037)	(-0.113)	(-0.076)	(-0.032)	(2.480)**	(2.565)***	(2.542)**	(2.615)***	(2.704)***
Adjusted R ²	0.085	0.086	0.085	0.088	0.088	0.068	0.070	0.065	0.069	0.073	0.172	0.174	0.174	0.183	0.185
N	1698	1698	1698	1698	1698	1698	1698	1698	1698	1698	1698	1698	1698	1698	1698

*** = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 (2 ทาง)

** = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 (2 ทาง)

* = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.10 (2 ทาง)

ตัวเลขในวงเล็บข้างล่างคือ ค่า t-Value

โดยที่

TAX = การวางแผนภาษีวัดค่าจาก ETR, TAX/CFO และ TAX/ASSET

ETR = อัตราภาษีที่แท้จริง เป็นตัววัดค่าภาษี คำนวณจากภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกำไรทางบัญชีก่อนหักภาษี

TAX/CFO = อัตราส่วนค่าใช้จ่ายภาษีต่อกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

TAX/ASSET = อัตราส่วนค่าใช้จ่ายภาษีต่อสินทรัพย์รวม

OWN = โครงสร้างการถือหุ้น

CON = โครงสร้างการถือหุ้นที่มีผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุม (วัดจากมีผู้ถือหุ้นอย่างน้อย 1 คนมีเปอร์เซ็นต์การถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 25)

FAM = บริษัทครอบครัว(วัดจากตัวแปรเทียม 1 = บริษัทครอบครัว และ 0 = บริษัทอื่น)

FOR = บริษัทต่างประเทศ(วัดจากตัวแปรเทียม 1 = บริษัทต่างประเทศ และ 0 = บริษัทอื่น)

GOV = บริษัทรัฐบาล(วัดจากตัวแปรเทียม 1 = บริษัทรัฐบาล และ 0 = บริษัทอื่น)

SIZE = ขนาดของบริษัท คำนวณจาก Natural Logarithm ของสินทรัพย์รวม

LEV = โครงสร้างเงินทุน คำนวณจากหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม

CAP = ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีตัวตน คำนวณจากสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ต่อสินทรัพย์รวม

ROA = กำไรก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวม

IND = ตัวแปรเทียมตามอุตสาหกรรมทั้ง 8 อุตสาหกรรม

YEAR = ตัวแปรเทียมตามจำนวนปีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 - 2550

ตารางที่ 10 ผลกระทบของลักษณะของผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมที่มีต่อการวางแผนภาษี

$$TAX_{it} = \beta_0 + \beta_1 OWN_{it} + \beta_2 SIZE_{it} + \beta_3 LEV_{it} + \beta_4 CAP_{it} + \beta_5 ROA_{it} + \sum_{k=1}^7 \beta_k IND_k + \sum_{t=1}^4 \beta_t YEAR_t + \epsilon_{it}$$

ตัวแปร	เครื่องหมาย ที่คาด	ตัวแปรตาม = ETR			ตัวแปรตาม = TAX/CFO			ตัวแปรตาม = TAX/ASSET		
		(1)	(2)	(3)	(1)	(2)	(3)	(1)	(2)	(3)
Intercept	ไม่มี	0.359 (7.739)***	0.316 (7.630)***	0.361 (7.919)***	0.283 (4.168)***	0.235 (3.911)***	0.308 (4.627)***	0.022 (3.294)***	0.012 (2.046)**	0.022 (3.426)***
FAM	-	-0.063 (-2.050)**			-0.054 (-1.516)			-0.095 (-3.201)***		
FOR	+ / -		0.022 (0.790)			0.005 (0.145)			0.033 (1.239)	
GOV	+			0.081 (2.352)**			0.102 (2.515)**			0.122 (3.650)***
SIZE	+ / -	-0.095 (-3.071)***	-0.076 (-2.586)***	-0.110 (-3.342)***	-0.041 (-1.141)	-0.023 (-0.675)	-0.067 (-1.765)*	-0.006 (-0.216)	0.023 (0.798)	-0.029 (-0.901)
LEV	+ / -	-0.080 (-2.809)***	-0.085 (-2.986)***	-0.083 (-2.908)***	-0.129 (-3.808)***	-0.137 (-4.048)***	-0.132 (-3.936)***	-0.173 (-6.270)***	-0.180 (-6.541)***	-0.176 (-6.414)***
CAP	-	-0.140 (-4.145)***	-0.140 (-4.164)***	-0.140 (-4.148)***	-0.200 (-5.108)***	-0.199 (-5.084)***	-0.200 (-5.126)***	-0.109 (-3.353)***	-0.110 (-3.381)***	-0.109 (-3.358)***
ROA	+ / -	-0.083 (-2.951)***	-0.086 (-3.055)***	-0.084 (-2.987)***	0.066 (2.068)**	0.063 (1.951)*	0.066 (2.067)**	0.303 (11.166)***	0.299 (10.993)***	0.302 (11.141)***
IND 1	ไม่มี	-0.126 (-3.260)***	-0.127 (-3.267)***	-0.132 (-3.407)***	-0.015 (-0.329)	-0.016 (-0.351)	-0.023 (-0.507)	-0.030 (-0.799)	-0.031 (-0.821)	-0.038 (-1.028)

ตัวแปร	เครื่องหมาย ที่คาด	ตัวแปรตาม = ETR			ตัวแปรตาม = TAX/CFO			ตัวแปรตาม = TAX/ASSET		
		(1)	(2)	(3)	(1)	(2)	(3)	(1)	(2)	(3)
IND 2	ไม่มี	-0.071	-0.069	-0.074	0.004	0.006	-0.002	-0.033	-0.030	-.038
		(-1.944)**	(-1.888)*	(-2.036)**	(0.100)	(0.137)	(-0.045)	(-0.944)	(-0.857)	(-1.085)
IND 3	ไม่มี	0.000	0.012	-0.001	-0.024	-0.015	-0.033	-0.063	-0.046	-0.067
		(0.011)	(0.299)	(-0.029)	(-0.536)	(-0.351)	(-0.747)	(-1.676)*	(-1.237)	(-1.778)*
IND 4	ไม่มี	-0.029	-0.022	-0.030	0.062	0.069	0.058	0.013	0.024	0.012
		(-0.670)	(-0.505)	(-0.683)	(1.224)	(1.379)	(1.149)	(0.311)	(0.569)	(0.299)
IND 5	ไม่มี	-0.087	-0.087	-0.091	0.098	0.097	0.095	-0.035	-0.036	-0.041
		(-2.086)**	(-2.088)**	(-2.174)**	(2.127)**	(2.103)**	(2.060)**	(-0.885)	(-0.887)	(-1.020)
IND 6	ไม่มี	-0.040	-0.027	-0.058	0.032	0.044	0.000	0.087	0.107	.060
		(-1.154)	(-0.781)	(-1.598)	(0.775)	(1.088)	(0.008)	(2.631)***	(3.269)***	(1.713)*
IND 7	ไม่มี	0.105	0.107	0.097	0.176	0.177	0.164	0.094	0.099	0.083
		(2.302)**	(2.360)**	(2.135)**	(3.222)***	(3.235)***	(2.995)***	(2.170)**	(2.273)**	(1.920)*
YEAR'04	ไม่มี	0.061	0.060	0.059	0.052	0.052	0.053	0.023	0.021	0.019
		(1.727)*	(1.697)*	(1.668)*	(1.307)	(1.300)	(1.317)	(0.669)	(0.624)	(0.565)
YEAR'05	ไม่มี	0.087	0.086	0.086	0.034	0.034	0.035	0.033	0.032	0.031
		(2.446)**	(2.412)**	(2.405)**	(0.841)	(0.831)	(0.864)	(0.974)	(0.929)	(0.893)
YEAR'06	ไม่มี	0.091	0.089	0.090	0.046	0.044	0.046	0.050	0.047	0.048
		(2.569)	(2.512)**	(2.551)**	(1.116)	(1.066)	(1.135)	(1.464)	(1.371)	(1.422)
YEAR'07	ไม่มี	0.129	0.126	0.129	-0.001	-0.004	-0.001	0.068	0.063	0.066
		(3.654)	(3.567)***	(3.634)***	(-0.036)	(-0.092)	(-0.035)	(1.997)**	(1.856)*	(1.952)*
Adjusted R ²		0.086	0.083	0.087	0.069	0.067	0.073	0.173	0.167	0.175
N		1273	1273	1273	1273	1273	1273	1273	1273	1273

- *** = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 (2 ทาง)
- ** = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 (2 ทาง)
- * = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.10 (2 ทาง)

ตัวเลขในวงเล็บข้างล่างคือ ค่า t-Value

โดยที่

- TAX = การวางแผนภาษีวัดค่าจาก ETR, TAX/CFO และ TAX/ASSET
- ETR = อัตราภาษีที่แท้จริง คำนวณจากภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกำไรทางบัญชีก่อนหักภาษี
- TAX/CFO = อัตราส่วนค่าใช้จ่ายภาษีต่อกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน
- TAX/ASSET = อัตราส่วนค่าใช้จ่ายภาษีต่อสินทรัพย์รวม
- OWN = โครงสร้างการถือหุ้น
- FAM = บริษัทครอบครัว(วัดจากตัวแปรเทียม 1 = บริษัทครอบครัว และ 0 = บริษัทอื่น)
- FOR = บริษัทต่างประเทศ(วัดจากตัวแปรเทียม 1 = บริษัทต่างประเทศ และ 0 = บริษัทอื่น)
- GOV = บริษัทรัฐบาล(วัดจากตัวแปรเทียม 1 = บริษัทรัฐบาล และ 0 = บริษัทอื่น)
- SIZE = ขนาดของบริษัท คำนวณจาก Natural Logarithm ของสินทรัพย์รวม
- LEV = โครงสร้างเงินทุน คำนวณจากหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม
- CAP = ระดับการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีตัวตน คำนวณจากสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ต่อสินทรัพย์รวม
- ROA = กำไรก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวม
- IND = ตัวแปรเทียมตามอุตสาหกรรมทั้ง 8 อุตสาหกรรม
- YEAR = ตัวแปรเทียมตามจำนวนปีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 - 2550

ตารางที่ 11 สถิติเชิงพรรณนาของการวางแผนภาษีแยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

ส่วนที่ 1 ค่า ETR จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าสถิติ t
1. เกษตรและอุตสาหกรรม						
อาหาร	165	0.131	-0.259	0.436	0.114	-5.778***
2. สินค้าอุปโภคบริโภค	153	0.166	-0.158	0.421	0.112	-1.553
3. ธุรกิจการเงิน	243	0.210	-0.054	0.519	0.121	4.048***
4. สินค้าอุตสาหกรรม	270	0.172	-0.165	0.573	0.130	-1.079
5. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	313	0.164	-0.036	0.568	0.143	-2.289***
6. ทรัพยากร	91	0.142	-0.001	0.491	0.143	-2.649***
7. บริการ	324	0.217	0	0.561	0.118	6.036***
8. เทคโนโลยี	139	0.195	-0.068	0.575	0.136	1.392

*** = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 (2 ทาง)

ส่วนที่ 2 ค่า TAX/CFO จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าสถิติ t
1. เกษตรและอุตสาหกรรม						
อาหาร	165	0.122	-0.011	0.792	0.137	-4.241***
2. สินค้าอุปโภคบริโภค	153	0.176	-0.094	0.941	0.184	0.427
3. ธุรกิจการเงิน	243	0.171	-0.012	0.998	0.196	0.111
4. สินค้าอุตสาหกรรม	270	0.162	-0.070	0.951	0.169	-0.763
5. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	313	0.184	0	0.938	0.195	0.092
6. ทรัพยากร	91	0.140	0	0.512	0.147	-1.569
7. บริการ	324	0.200	0	0.994	0.159	3.519***
8. เทคโนโลยี	139	0.155	-0.012	0.966	0.179	-0.885

*** = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 (2 ทาง)

ส่วนที่ 3 ค่า TAX/ASSET จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าสถิติ t
1. เกษตรและอุตสาหกรรม						
อาหาร	165	0.014	-0.007	0.073	0.015	-2.941***
2. สินค้าอุปโภคบริโภค	153	0.015	-0.009	0.067	0.013	-1.764
3. ธุรกิจการเงิน	243	0.013	-0.001	0.072	0.014	-4.872***
4. สินค้าอุตสาหกรรม	270	0.017	-0.005	0.074	0.017	-0.138
5. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	313	0.016	-0.002	0.086	0.155	-1.871
6. ทรัพยากร	91	0.024	-0.001	0.151	0.034	1.824
7. บริการ	324	0.023	0	0.099	0.021	5.795***
8. เทคโนโลยี	139	0.019	-0.002	0.071	0.017	1.056

*** = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 (2 ทาง)

ตารางที่ 12 แสดงผลกระทบของปัจจัยโครงสร้างการถือหุ้นที่มีต่อการวางแผนภาษี โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยวิธี Cochrane-Orcutt

$$ETR_{it} = \beta_0 + \beta_1 OWN_{it} + \beta_2 SIZE_{it} + \beta_3 LEV_{it} + \beta_4 CAP_{it} + \beta_5 ROA_{it} + \epsilon_{it}$$

ตัวแปร	เครื่องหมายที่	ตัวแปรตาม = ETR				
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Intercept	ไม่มี	0.312 (9.763)***	0.329 (9.917)***	0.312 (9.908)***	0.344 (9.996)***	0.352 (9.948)***
CON	-	-0.002 (-0.077)				
FAM	-		-0.042 (-1.676)*			-0.020 (-0.730)
FOR	-			0.026 (1.069)		0.023 (0.872)
GOV	+				0.062 (2.323)***	0.060 (2.157)**
SIZE	-	-0.066 (-2.701)***	-0.076 (-3.043)***	-0.067 (-2.753)***	-0.093 (-3.444)***	-0.098 (-3.605)***
LEV	-	-0.109 (-4.419)***	-0.107 (-4.337)***	-0.107 (-4.323)***	-0.106 (-4.311)***	-0.103 (-4.185)***
CAP	-	-0.092 (-3.795)***	-0.088 (-3.652)***	-0.091 (-3.774)***	-0.094 (-3.922)***	-0.092 (0.023)
ROA	+ / -	-0.108 (-4.449)***	-0.105 (-4.326)***	-0.107 (-4.415)***	-0.108 (-4.443)***	-0.105 (0.060)
Adjust R ²		0.034	0.036	0.035	0.036	0.037
N		1698	1698	1698	1698	1698

*** = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 (2 หาง)

** = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 (2 หาง)

ตัวเลขในวงเล็บข้างล่างคือ ค่า t-Value

โดยที่

ETR = อัตราภาษีที่แท้จริง เป็นตัววัดค่าการวางแผนภาษี คำนวณจากภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกำไรทางบัญชีก่อนหักภาษี

OWN = โครงสร้างการถือหุ้น

FAM = บริษัทครอบครัว (วัดจากตัวแปรเทียม 1 = บริษัทครอบครัว และ 0 = บริษัทอื่น)

FOR	= บริษัทต่างประเทศ(วัดจากตัวแปรเทียม 1 = บริษัทต่างประเทศ และ 0 = บริษัทอื่น)
GOV	= บริษัทรัฐบาล(วัดจากตัวแปรเทียม 1 = บริษัทรัฐบาล และ 0 = บริษัทอื่น)
SIZE	= ขนาดของบริษัท คำนวณจาก Natural Logarithm ของสินทรัพย์รวม
LEV	= โครงสร้างเงินทุน คำนวณจากหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม
CAP	= ระดัปลงทุนในสินทรัพย์ที่มีตัวตน คำนวณจากสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคาร และ อุปกรณ์ต่อสินทรัพย์รวม
ROA	= กำไรก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวม

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุของความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับมูลค่าของกิจการ

$$q_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 \text{TAX}_{i,t} + \beta_2 \text{SIZE}_{i,t} + \beta_3 \text{LEV}_{i,t} + \beta_4 \text{ROA}_{i,t} + \sum_{k=1}^7 \beta_k \text{IND}_k + \sum_{t=1}^4 \beta_t \text{YEAR}_t + \varepsilon_{i,t}$$

ตัวแปร	เครื่องหมายที่คาด	การวางแผนภาษี (TAX) วัดค่าจาก		
		ETR	TAX/CFO	TAX/ASSET
Intercept	ไม่มี	0.437 (1.750)	0.156 (0.709)	0.605 (2.507)**
TAX	+,-	-0.001 (-0.048)	0.029 (1.053)	0.043 (1.585)
SIZE	+	0.059 (2.277)***	0.109 (3.731)***	0.041 (1.504)
LEV	-	-0.045 (-1.790)	-0.043 (-1.527)	-0.005 (-0.174)
ROA	+	0.088 (3.511)***	0.159 (5.744)***	0.039 (1.430)
IND 1	ไม่มี	-0.033 (-0.967)	-0.042 (-1.077)	-0.038 (-1.084)
IND 2	ไม่มี	-0.082 (-2.454)***	-0.116 (-2.947)***	-0.087 (-2.488)**
IND 3	ไม่มี	-0.033 (-0.883)	-0.053 (-1.272)	-0.056 (-1.445)
IND 4	ไม่มี	-0.049 (-1.308)	-0.100 (-2.339)	-0.064 (-1.644)
IND 5	ไม่มี	-0.011 (-0.273)	0.016 (0.389)	-0.034 (-0.834)
IND 6	ไม่มี	0.007 (0.238)	-0.015 (-0.419)	0.006 (0.185)
IND 7	ไม่มี	0.038 (0.970)	0.056 (1.206)	-0.001 (-0.022)
YEAR'04	ไม่มี	0.178 (5.678)***	0.198 (5.766)***	0.170 (5.241)***
YEAR'05	ไม่มี	0.094 (2.983)***	0.137 (3.917)***	0.085 (2.597)***

ตัวแปร	เครื่องหมายที่คาด	การวางแผนภาษี (TAX) วัตถุประสงค์จาก		
		ETR	TAX/CFO	TAX/ASSET
YEAR'06	ไม่มี	0.090 (2.848)***	0.109 (3.126)***	0.080 (2.447)**
YEAR'07	ไม่มี	0.077 (2.462)***	0.110 (3.180)***	0.068 (2.099)**
Adjusted R ²		0.038	0.089	0.025
N		1698	1698	1698

*** = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 (2 ทาง)

** = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 (2 ทาง)

* = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.10 (2 ทาง)

ตัวเลขในวงเล็บข้างล่างคือ ค่า t-Value

โดยที่

q_{it} = Tobin's q เป็นตัววัดมูลค่าของบริษัท i ปีที่ t คำนวณจากมูลค่าตลาดของหลักทรัพย์บวกมูลค่าทางบัญชีของหนี้สิน ต่อมูลค่าทางบัญชีของสินทรัพย์

TAX_{it} = การวางแผนภาษีวัตถุประสงค์จาก ETR, TAX/CFO และ TAX/ASSET

ETR_{it} = อัตราภาษีที่แท้จริง เป็นตัววัดค่าภาษีของบริษัท i ปีที่ t คำนวณจากภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกำไรทางบัญชีก่อนหักภาษี

TAX/CFO_{it} = อัตราส่วนค่าใช้จ่ายภาษีต่อกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของบริษัท i ปีที่ t

$TAX/ASSET_{it}$ = อัตราส่วนค่าใช้จ่ายภาษีต่อสินทรัพย์รวมของบริษัท i ปีที่ t

$SIZE_{it}$ = ขนาดของบริษัท i ปีที่ t คำนวณจาก Natural Logarithm ของสินทรัพย์รวม

LEV_{it} = โครงสร้างเงินทุนของบริษัท i ปีที่ t คำนวณจากหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม

ROA_{it} = อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของบริษัท i ปีที่ t

IND_k = ตัวแปรเทียมตามกลุ่มอุตสาหกรรมทั้ง 8 อุตสาหกรรม

$YEAR_t$ = ตัวแปรเทียมตามจำนวนปีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 - 2550

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของการวางแผนภาษีกับมูลค่าของกิจการ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิธีการบัญชีภาษีเงินได้รอตัดบัญชี (Deferred Tax Method) กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิธีภาษีเงินได้ค้างจ่าย (Tax Payable Method)

$$q_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 \text{TAX}_{i,t} + \beta_2 \text{SIZE}_{i,t} + \beta_3 \text{LEV}_{i,t} + \beta_4 \text{ROA}_{i,t} + \sum_{k=1}^7 \beta_k \text{IND}_k + \sum_{t=1}^4 \beta_t \text{YEAR}_t + \varepsilon_{i,t}$$

ตัวแปร	เครื่องหมายที่คาด	Deferred Tax Method			Tax Payable Method		
		(1)	(2)	(3)	(1)	(2)	(3)
Intercept	ไม่มี	0.379	0.380	0.918	0.573	0.995	1.391
		(1.148)	(1.151)	(3.684)***	(1.982)**	(2.891)***	(4.355)***
ETR	+/-	-0.012			0.029		
		(-0.217)			(1.113)		
TAX/CFO	+/-		-0.027			-0.004	
			(-0.511)			(-0.163)	
TAX/ASSET	+/-			0.035			0.024
				(0.345)			(0.982)
SIZE	+	0.191	0.191	0.110	0.037	0.008	-0.033
		(3.152)***	(3.160)***	(1.666)*	(1.325)	(0.265)	(-1.291)
LEV	-	-0.121	-0.122	-0.031	-0.041	0.009	0.038
		(-2.069)**	(-2.073)**	(-0.478)	(-1.534)	(0.306)	(1.496)
ROA	+	0.210	0.210	-0.005	0.014	-0.047	-0.071
		(3.607)***	(3.612)***	(-0.047)	(0.527)	(-1.609)	(-2.910)***
IND 1	ไม่มี	-0.201	-0.200	-0.234	-0.001	0.005	-0.010
		(-3.248)***	(-3.279)***	(-3.272)***	(-0.038)	(0.126)	(-0.295)
IND 2	ไม่มี	-0.245	-0.245	-0.334	-0.060	-0.056	-0.057
		(-4.092)***	(-4.094)***	(-4.790)***	(-1.629)	(-1.284)	(-1.615)
IND 3	ไม่มี	-0.434	-0.434	-0.531	0.005	0.003	-0.002
		(-4.723)***	(-4.731)***	(-4.830)***	(0.132)	(0.069)	(-0.055)
IND 4	ไม่มี	-0.249	-0.248	-0.331	-0.013	0.007	0.007
		(-4.040)***	(-4.029)***	(-4.368)***	(-0.323)	(0.144)	(0.188)
IND 5	ไม่มี	-0.110	-0.109	-0.268	0.009	0.034	0.014
		(-1.348)	(-1.335)	(-2.888)***	(0.219)	(0.753)	(0.339)
IND 6	ไม่มี	-0.242	-0.242	-0.281	0.036	0.031	0.024
		(-3.463)***	(-3.461)***	(-3.676)***	(1.138)	(0.873)	(0.814)
IND 7	ไม่มี	-0.235	-0.232	-0.295	0.074	0.083	0.045
		(-3.033)***	(-2.989)**	(-3.252)***	(1.719)**	(1.662)*	(1.118)
YEAR'04	ไม่มี	0.250	0.250	0.234	0.179	0.071	0.101
		(3.764)***	(3.767)***	(3.075)***	(5.293)***	(2.022)**	(3.244)***

ตัวแปร	เครื่องหมายที่ คาด	Deferred Tax Method			Tax Payable Method		
		(1)	(2)	(3)	(1)	(2)	(3)
YEAR'05	ไม่มี	0.154	0.153	0.135	0.082	0.020	0.022
		(2.282)**	(2.279)**	(1.757)*	(2.431)**	(0.548)	(0.701)
YEAR'06	ไม่มี	0.186	0.186	0.117	0.071	0.004	0.012
		(2.747)**	(2.741)**	(1.507)	(2.101)**	(0.098)	(0.386)
YEAR'07	ไม่มี	0.105	0.107	0.110	0.065	-0.013	0.001
		(1.548)	(1.573)	(1.411)	(1.927)*	(-0.352)	(0.039)
Adjusted R ²		0.234	0.235	0.126	0.026	0.008	0.015
N		289	289	289	1409	1409	1409

*** = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 (2 ทาง)

** = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 (2 ทาง)

* = มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.10 (2 ทาง)

ตัวเลขในวงเล็บข้างล่างคือ ค่า t-Value

โดยที่

q_{it} = Tobin's q เป็นตัววัดมูลค่าของบริษัท i ปีที่ t คำนวณจากมูลค่าตลาดของหลักทรัพย์บวกมูลค่าทางบัญชีของหนี้สิน ต่อมูลค่าทางบัญชีของสินทรัพย์

TAX_{it} = การวางแผนภาษีวัดค่าจาก ETR, TAX/CFO และ TAX/ASSET

ETR_{it} = อัตราภาษีที่แท้จริง เป็นตัววัดค่าภาษีของบริษัท i ปีที่ t คำนวณจากภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกำไรทางบัญชีก่อนหักภาษี

TAX/CFO_{it} = อัตราส่วนค่าใช้จ่ายภาษีต่อกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของบริษัท i ปีที่ t

$TAX/ASSET_{it}$ = อัตราส่วนค่าใช้จ่ายภาษีต่อสินทรัพย์รวมของบริษัท i ปีที่ t

$SIZE_{it}$ = ขนาดของบริษัท i ปีที่ t คำนวณจาก Natural Logarithm ของสินทรัพย์รวม

LEV_{it} = โครงสร้างเงินทุนของบริษัท i ปีที่ t คำนวณจากหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม

ROA_{it} = อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของบริษัท i ปีที่ t

IND_k = ตัวแปรเทียบตามกลุ่มอุตสาหกรรมทั้ง 8 อุตสาหกรรม

$YEAR_t$ = ตัวแปรเทียบตามจำนวนปีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 - 2550

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย